

Gesprek met mevrouw Johanna Huberta (Jopie) van Dijk-Klaver

Johanna Huberta (Jopie) Van Dijk-Klaver (1922) is de dochter van Maria Klaver-Puik en Willem Klaver (1883-1951) Zij komt uit een gezin van zes kinderen: Piet (1911), Gonnie (1913), Bep (1915), Jan (1917), Jopie (1922) en Wil (1929). Bart van Dijk (1918-1990) is de zoon van Marretje van Dijk-Timmers en Antonie van Dijk. Het gezin bestond uit negen jongens: Kees, Bertus, Jo (1906-1985), Piet (1908-1981), Rinus (1912-1986), Gerard (1916-1980), Bart (1918-1990), Jan (1919-1980) en Antoon. Bart en Jopie trouwden op 5 april 1945 en kregen drie dochters: Joke (1946), Els (1948), Marion (1952)

Als kersverse medewerkster van de Historische Kring Eemnes, mocht ik mevrouw Jopie van Dijk-Klaver gaan interviewen. Wel een beetje zenuwachtig reed ik naar Nieuweweg 24, waar zij al meer dan 50 jaar woont. Die zenuwen waren nergens voor nodig geweest, want het frêle, maar oh zo pittige vrouwtje stal direct mijn hart. Met veel verve en twinkelen ogen vertelde mevrouw Van Dijk over haar gevulde leven, waarbij het mij opviel hoezeer zij geniet van alles waarmee zij bezig is (geweest).

Jeugdherinneringen

Willem Klaver was mijn vader. Hij is nu deze maand vijftig jaar dood. Hij is 68 jaar geworden. Hier heb ik mijn grootmoeder nog. (laat een foto zien) Dat heb ik van mijn jongste tante gekregen voor ze stierf. *En uw grootmoeder woonde ook in Eemnes?* Nee, Blaricum. *U bent van oorsprong uit Blaricum?* Ja een Blaricumse. Dus ik ben geen echte Eemnesser. *Nee, maar u woont wel heel lang in Eemnes.* Al vanaf mijn zestiende jaar. Toen zijn we op het hoekje hier komen wonen, waar Elders gewoond heeft. *Op de Nieuweweg?* Ja. En dat huisje was klein, maar we hadden een hele grote tuin, hè. En dan had je perenbomen, appelbomen. *En een moestuin ook?* Ja, daar kon je groente verbouwen. Kijk, en daarom wilde mijn vader graag hier wonen. We kwamen eerst van Blaricum naar Laren. Daar heb ik twee jaar gewoond op de Kloosterweg. En toen konden we dat huisje huren. Laat die man het nou na een jaar of anderhalf verkopen! Toen moesten we eruit. Dat was toen zo. Nu is dat Gooiergracht nummer 2. De uitgang was op de Nieuweweg. De schuur was kleiner als nu en het nummer was op de Gooiergracht. Toen we eruit moesten, verhuisden we naar Laarderweg 62.

Ik heb begrepen dat u het vroeger thuis niet zo breed had. Ja, bij ons was het zo: Geef ons heden ons dagelijks brood, graag met een beetje boter! *Wat deed uw vader voor de kost?* Hij was 'los arbeider', zo noemde je dat, met een schop. 'Dagloner' zouden ze nu zeggen. Spitten, harken. Later is vader leem

De biljartclub, daar zat mijn vader nog bij, hier in Eemland. Die foto is al meer als vijftig jaar oud. van boven naar beneden, van links naar rechts:

Kaarsgaren (Laren), ?(Baarn),Henk Eek de melkman, Siem Nagel, Henk Lensselink, Bart van Dijk, Jacob van Wegen, Jan Klaver, Piet de Jong, Chiel Majoor, Piet Lensselink, onbekend, Cor Ouwens, Jan van Wijk, Evert van Oostrum, Dhr.Van Ballegooij, Dirk Preesman (Bijl of 'Drolletje'), Evert van Wegen, Arnold Scholten, Piet Preesman (Bijl), Willem Klaver.

gaan graven. Leem is uit de leemkuilen. Die zijn er nog. En die zijn, ik weet niet hoeveel, achter de Tafelberg. Voor ene De Groot uit Laren, achter bij de molen op de Engweg woonde die man. En voor Calis uit Laren, uit de Kerklaan. Maar dat was ook zand en grind; hij had 's winters dan ook geen werk in Blaricum. Dus ja, wat moest je? Mijn oudste broer, die moest dan mee. Die was een jaar of tien ouder dan ik, dat was Piet. En dan gingen ze stropen. Fretten, heette dat. Hij kon ook de fretten-netten breien. In gangen werden dan verschillende netten neergezet en eentje, daar ging de fret in. Ik zorgde daar altijd voor. *Was u daar niet bang voor?* Nee, hele mooie witte beestjes, met rooie oogjes. Maar toen op een gegeven moment, had die fret een konijn opgegeten, buikje dik en gaan slapen. Toen heeft Piet daar de hele nacht gezeten, op het kerkhof, om te wachten of die fret eruit kwam. Ja en toen moesten ze hem later opgraven. Anders ben je je fret kwijt.

U heeft in uw jeugd ook kranten gelopen? Ja, vroeger thuis ook, in Blaricum toen ik op school zat. Toen had ik geen fiets hoor! Lopen, met de hond, Loe-

kie, want ja, je was alleen, hè, langs het kerkhof heen en de verlichting was slecht. En dat was best een beetje eng hoor! Maar ik had een grote hond, die was van mijn oudste broer eigenlijk, van Piet. En Loekie ging met mij mee om mij een beetje te beschermen. Ik denk, dat ik daarom ook zo van die beesten gehouden heb. Want toen ik nog op de Singel woonde, en mijn oudste zus was naar school dan mocht ik stilletjes even de poppenwagen en dan ging Keesje in de poppenwagen, zo'n klein keesje, met een mutsje op; het was net een klein wolfje. En dan ging ik rijden, totdat de school uitkwam, dan moest alles natuurlijk op z'n plek terug zijn. Ja, Keesje is later doodgebeten door een herder. Maar ja, zo ga je toch van de dieren houden.

Mijn eerst betrekking. Bij die mevrouw heb ik vanaf mijn 14e tot mijn 19e jaar gewerkt. In Blaricum, bij mevrouw Fernhout. Daar heeft mijn moeder gewerkt, daar heeft mijn schoonzuster gewerkt en daar ben ik geweest. Je moest werken voor de kost. Ik heb, schrik maar niet, vijf klassen van de lagere school gehad

Trouwdag van Joke, 1966. Hier staat Bart goed op, met voeten en al. Want soms heeft-ie geen voeten...!

HKE-192

vanwege de astma. Tot mijn veertiende heb ik daar last van gehad. Mijn oudste broer Piet tot zijn 21e. Vroeger was het zo: vandaag was je jarig en morgen begon je met je betrekking. Ik kreeg een dubbeltje per uur! Later werd dat een riksdalder. Na vijf jaar ben ik weggegaan, want toen kon ik ergens anders f 3,50 verdienen. Dat was een gulden meer en dat was een heleboel! Toen ben ik naar Laren toe gegaan.

Hoe heeft u uw man leren kennen?

Hier over de gracht heen woonden zij toen, toen wij op het hoekje woonden. Bart's ouders hebben gewoond waar nu dat mooie huis aan de Gooiergracht wordt gebouwd. Die hadden daar koeien. Ze hadden er toen wel 24! Dat was toen een heleboel! *Ja, dat was een grote boer.* Hij werd geholpen door zijn jongens hoor. De familie Van Dijk had niet echt een boerderij. Het was een schuur en daar stonden de koeien. Het huis

stond afzonderlijk van de schuur. Je kon zo de weg over en dan had je de open gracht, die liep toen verder door. Dus je kon over de gracht heen en dan was je bij Van Dijk. Bart liep toen in de ziektewet en mijn broer Jan ook. Ze hadden pleuritis gehad, of longontsteking; de ene droge en de andere natte pleuris. Automatisch hebben die twee elkaar ontmoet. Dus Bart kwam bij ons thuis en zodoende ben ik aan Bart gekomen. Toen was ik 18 jaar. Bart was vier jaar ouder. Dus we waren echt jong hoor.

Gezinsverhalen

Ik ben van 1922. Januari. Bart was ook een winterkind. Die was achter mij, de 22e. Ik ben 21 januari jarig. Ik ben een waterman. Grillig hè! Dat zijn vaak wat grillige mensen, maar ook heel actieve. Ja, ik kan niet stilzitten. Want zoals ik nu stilzit is voor mij een kruis!

Wij trouwden 21 maart '44 voor de wet op het gemeentehuis. Bart zei altijd: "Dat telt voor mij niet, want ik mag niet eens bij je slapen." Maar als je trouwde dan kreeg je ook nog van die bonnetjes, weet je wel. Daar kon je spullen op kopen. Die moest je natuurlijk wel betalen. Toen zijn we voor de kerk getrouwd op 5 april '45. Net voor de oorlog afgelopen was. *Toen durfde u wel.* Ja, want we hadden vijf jaar verkering! In Eemnes, trouwden we, in een 'apie'. Een 'apie' noemden ze dat, een rijtuigje. De rest van de familie kwam op de fiets. Ja wij in het 'apie', leuk! Ik heb geen foto's. De jurk heb ik nog. Die heb ik laatst nog boven de kist gehangen; een kanten jurk. Mijn man had een geleend pak van Mijndert Pijpers. *Dat was ook iemand uit Eemnes?* Ja, ja, die ging met mijn man slachten. Ja, ze zijn allebei dood, dus ik kan het wel vertellen. Enne, daar kwamen wij ook vaak, die woonden voor aan de Laarderweg. *Heeft u ook ingewoond bij uw ouders op de Laarderweg 62?* Ja, een half jaar met Bart toen ik getrouwd was. Na een half jaar kregen wij een huisje op Laarderweg 76-A.

Joke, onze eerste is daar geboren in het huisje van de ouwe mevrouw Kroeskamp, daar zat nog een bedstee in. Maar daar hadden we één kamer, met daarin de bedstee. We hadden een klein keukentje en een bijkeuken en een w.c. Ik moest de laatste maanden een stoel bij de bedstee zetten, want Joke was bijna acht pond en ik kon die grote stap niet meer maken! En toen moest ik bevallen van Joke en toen kreeg ik een bed alleen, een eenpersoonsbed. Ja, dat moest Bart wel halen op een wagentje achter z'n fiets. Van mijn tante was dat, uit Blaricum, tante Rie Pos. Nou, en hij de hond meegenomen. Die springt er af, hier bij Van Dijk, en die werd doodgereden. Die was ik kwijt. Dat was heel erg, maar ja goed, er was geen weg terug. En dat bed werd dan ook nog in de kamer gezet. En de wieg moest er nog bij.

Uw dochter Joke is op de Laarderweg geboren en uw dochter Els? Els en Ma-

de kinderen: van links naar rechts: Joke, Marion en Els: 1952/'53

rion zijn hier geboren. Els is geboren 14 augustus 1948. En Marion is geboren 9 september 1952. Wij hadden telkens ook even een pauze, want je moest ook bijkomen.

U zult dan wel blij geweest zijn, dat u hier kon komen wonen, want in verhouding was dit misschien wel een groter huis. Ja, want we hadden hier de slaapkamer, wat nu de huiskamer is, het slaapkamertje was de huiskamer. Je snapt nog niet hoe je het daarmee gered hebt. Er stond een divan voor dat raam daar en dan had je een kachel, die stond in dat hoekje, later natuurlijk een hekje eromheen, zodat de kinderen er niet tegenaan gingen. Dat was echt iets van een soort kippengaas met wat latjes, weet je, met haakjes aan de plinten vastgemaakt, want ja, je had weinig ruimte. De was ging over een apart houten droogrekje. Daar stonden de stoelen en de tafel en meer had je niet. Nee hoor, je hebt echt niet veel nodig om gelukkig te zijn.

En u bent natuurlijk altijd druk bezig geweest met drie kleine kinderen erbij. Heerlijk!!!

U heeft een fijn huwelijk gehad, hè. Ja, toen Bart stierf was mijn verdriet groot, want Bart was een man, daar ging ik door de jaren alleen maar méér van houden. Het was heel erg gezellig met ons gezin.

In 1962/'63 met die kouwe winter hebben we ingesneeuwd gezeten! Op de HKE-194

Meentweg, eigenlijk overal. We hadden een krantenwijk, hè, ‘De Nieuwe Da-Dag’, een katholieke krant was dat, en Joke, de oudste die had de abonnees op de Meentweg, mijn man deed, na het werken bij Philips, de Wakkerendijk, en Els had er dan een paar, dat was hier op de Nieuweweg. Ik geloof dat alleen de familie Hoofd hier abonnee was, want ja, een katholieke krant hè, dan had je hier en daar wat. Negen jaar hebben we dat gedaan. En in die winter van 1963 moesten ze ‘s zaterdags alles meenemen van de hele week, want ze konden er niet door.

Astma komt bij de moeder van Bart vandaan, maar ook bij mijn familie. Opoe-tje hing vaak, ook als het winter was, over de halve deur, zo benauwd was ze dan. Dat zit echt in de familie aan beide kanten.

Marion kan niet tegen dieren, want die is astmatisch, hè. Ik had er twee met astma vroeger, Els en Marion! Allebei weggeweest naar Friesland, zes weken. Niet tegelijk hoor. Voor Marion heb ik nog gevraagd aan de dokter of ze naar Davos mocht, maar het was nog niet erg genoeg. Maar nu zegt ze: “Mam, gelukkig dat je dat niet voor elkaar gekregen hebt, want ik had daar al zo’n heimwee.” Dat was gewoon een vakantiekolonie. Ik ben er ook nog geweest met een bus, later, met m’n man. Toen ging er een bus naar Friesland en toen zei ik: “Daar wil ik wel eens heen.”

De omstandigheden vroeger, je manier van leven was zoveel simpeler, maar daarom ook moeizamer. Ja, want hier had je de groentetuin, maar dan had je ‘s zomers ook de weck. Oh ja, ik zei: “Een ander zit lekker met z’n blote billen in de zon om bruin te worden en zelf zit je boontjes af te halen.” En dan moest je zes weken bonen eten! Want je had zoveel bonen. Maar er kon ook een gedeelte in de weck. Ik heb nu nog een paar potten, die zijn nog dicht. *Maar zijn die dan nog wel goed?* Ik zou het niet weten. Ik denk dat ze wel meer dan 20 jaar oud zijn. Nee, ik eet ze niet meer, maar ik heb er nog drie, of vijf. Laatst heb ik er een leeg gemaakt. Ik dacht: hoe krijg ik die dingen leeg, hè, want ik wil ze weggeven die flessen, want wat heb ik eraan? Ondersteboven, de hete kraan open en dan een poosje laten staan en waarachtig zeg. ‘t lukte! Ik heb er wel aan geroken, het stonk niet, maar ja, ik ga er niet van eten, ik ben veel te bang voor voedselvergiftiging. Joke zegt nog wel: “Mam, we hebben wel veel boontjes gegeten, maar je had er altijd nog een tweede soort bij.” Ik zei: “Nou, dan zijn we toch nog luxe geweest.” *Vroeger had je toch ook niet alle dagen vlees?* Nee, gelukkig niet! Ik ben toch geen vleeseter.

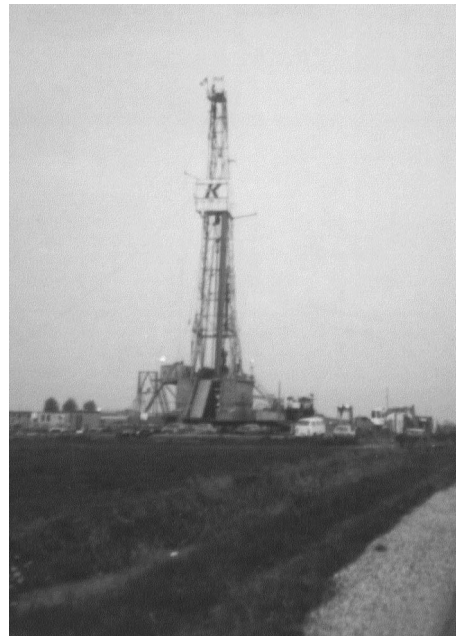
(Kareltje de papegaai geeft ondertussen een concert van ‘la,la’la tot ‘ouwe taai-e’ en ‘olé, olé.’ Ja, daar was ik al bang voor. Wat moet je daar aan doen? *Dat is toch wel gezellig.*)

N.a.v. een foto van Bart op een melkbus in de polder: Toen Bart van school afkwam, ging hij werken in Laren, bij Van den Brink en Campman, een weverij. Een poosje later ging hij naar Van Dijk, de houthandel. Daarna heeft hij bij Philips gewerkt. In Hilversum en later in Huizen. *Wat deed hij daar dan?* Hij noemde het zandblazen. Stond hij in zo'n hok. Moesten er roestige dingen schoongeblazen worden. *Zandstralen?* Ja, dat is het. Ik heb nog een boek van z'n jubileum, was-ie er 25 jaar. Hij heeft ook nog in Hilversum in de houtbewerking gezeten. Die ging toen over naar het zuiden van het land. En toen hadden we mee ontmoeten. Naar Roermond, maar dat was het jaar dat vader ziek lag en ik weet nog zo'n beetje dat hij vrijstelling gekregen heeft door tussenkomst van onze huisarts. Dat was dokter Smit van de Molenweg. Zo'n goeie krijgen we nooit meer! Altijd stond-ie voor je klaar. Maar ja, ik heb er ook nooit misbruik van gemaakt.

Woonwagenkamp

Wat ik ook gehoord heb, is dat hier vroeger, voordat de snelweg er was, ergens een woonwagenkamp zat. Dat is waar nu de grenspaal ongeveer staat, bij de vijver, bij de rotonde op de grens met Laren. Daar gingen wij naar de kerk op zaterdagavond. Wij gingen in het woonwagenkamp. Daar kwam de priester van St. Jan uit Laren. En die deed daar een mis. In een woonwagen op een altaartje. Dat was leuk hoor! Mijn dochter Els werkte bij Griffioen, in de winkel op Laarderweg 134. En daar kwamen mensen van het kamp. Dat was een kruideniers- en groentewinkel, weet je wel? Leuk hoor! En zij kwam in contact met die mensen van het woonwagenkamp. En zij ging dus het eerste naar de kerk daar. Op het laatst ging ik ook mee, want ik wilde dat toch wel eens meemaken. Je wilt toch graag weten hoe die mensen leven. Mijn man zegt: "Jij bent ook gek!" Op het laatst gingen we met z'n drieën! Want Bart vond het ook wel gezellig, hè. *Heeft u daar ook mensen echt leren kennen van het woonwagenkamp?* Ja, die ene man, die heette Nelis en die kwam met een harmoni-

HKE-196

Oliewinning: proefboring in de polder.

Nieuweweg 24, 16 april 1998

ca. Hij is ook wel scharenslijper geweest. En die heeft ook nog gespeeld op de bruiloft van mijn oudste zuster, toen wij in Laren woonden. En hij kwam later hier als scharenslijper. Dan dronk hij hier een kop koffie mee. Die mensen moesten weg, hè. Het kamp werd afgebroken. Ja, toen hebben ze de wielen er nog onderuit gehaald. Ze werden weggesleept, want ze wilden niet, dus hebben ze de wielen er onderuit gehaald. *Een beetje saboteren, zo van dan kunnen we niet weg?* Ja, maar dat was wel zielig hoor. Wij vonden het ook jammer dat de mensen weggingen, zij ook. Ik geloof dat de meesten in Hilversum terecht gekomen zijn. In de Egelshoek.

Huis en omgeving

Vroeger heette dit de Achterweg heb ik gehoord. Ja, dat noemden we zo: de Achterweg en de Voorweg. Dat is nog zo hoor. De Laarderweg was de Voorweg. Gek hè? *Nee, dat is heel logisch!* En toen was hier nog een zandweg, hè. *Het zag er hier ook heel anders uit? Want onder de snelweg heb je nu dat fiets-tunneltje.* Ja, dat had je niet. Je had koren! Dat was van Roodhart, dat weet ik nog wel. De Laarderweg liep gewoon rechtdoor en daarnaast waren de korenvelden. *Dus waar de koeienrotonde nu is en zo waren allemaal velden. Dat*

lijkt me hardstikke mooi! Echt mooi!

En zijn er in uw buurt ook huizen afgebroken? Verderop. Wij mochten nog blijven en die twee verderop ook, en de rest moest weg. Ik geloof een stuk of zeven op het rijtje. Die mensen zijn bijna allemaal op de Streefoordlaan terecht gekomen. Die hebben wel mooie huizen neer kunnen zetten op de Streefoordlaan! Dat wel. Ik denk wel dat de mensen er toch wat op vooruit gegaan zijn, maar dat mág toch ook! Kijk, want je gaat niet voor je plezier zomaar weg. Ja, daarom hoop ik nu ook dat het klein blijft, zoals het nu is. Niet dat hele grote, hè, niet 10.000 huizen erbij. Alsjeblieft niet! Alsjeblieft niet! Hoe was het toen u hier kwam wonen? Ja, hier achter, mevrouw, daar waren allemaal akkers. Ja, daar heb je wel het tuincentrum van Koppel nog, van Adje dan, en er zijn er nog twee.

U zat echt helemaal in het groen hier! Het eerste stuk achter de groene vuilnisbak daar begon de akker van Van Klooster en dat hebben ze later verkocht. Wij konden het kopen voor een gulden per vierkante meter. Dat was toen waarschijnlijk nog een heel bedrag. Ja maar we huurden het huis. Toen zei ik tegen mijn man: "Joh, dat moet je doen!" Ja, daar heb je Jopie weer, hè. Hij zei: "Dat is toch dom! Je huurt een huis en dan koop je grond, je hebt er niks an." Je zou er niet eens bij kunnen komen, als we nog eens verhuisden. Een ander heeft het toen gekocht, ene Kok uit Laren, en die heeft het een poosje als eigendom gehad en toen ging die het verkopen voor acht gulden per vierkante meter! Nou, onze buurman, Pa Van Gelder, ja hoor: die kocht het dubbele, want dat dubbele huis was toen van hem. En wij dat stukje. Had u er toen geen spijt van dat u het niet voor een gulden had gekocht? Ja, dan kun je je wel voor je kop slaan! Wij samen naar de notaris. Ik denk dat Bart al getekend had en mevrouw Van Gelder ook, want wij gingen samen naar de notaris. Het stuk werd opgemaakt. Van Gelder moest 2200 betalen en wij 1800, omdat hij dat dubbele stuk had. Pa Van Gelder zei: "Jo, nou zijn we grootgrondbezitters." Zo noemde hij dat. Leuk hè! We hadden dus een mooi stuk grond. En het huis kochten we voor 3700 en er kwam 400 bij, dus voor 4100. Wanneer was dat dan, want dat is ook alweer een poos geleden? In 1957. Toen kochten we het huis. In '63 is het verbouwd. Ja, want er zit ook een dakkapel op, hè. Ja, maar die zat er al hoor. Maar kijk: hier zit een ijzeren balk. Dus die twee meter is erbij gekomen. Wat was het dan een klein kamertje! Vier bij vier. Daar zaten we toch met drie meiden hoor!

Met kinderen die astmatisch zijn lijkt het me best lastig in een huis als dit, wat toch vochtiger is. Het is zo vochtig. Met de verbouwing is er wel een muur tegenaan gezet, dat kun je zien aan de vensterbanken. De verbouwing was in 1962/'63. In oktober '62 ging de keuken voor de wereld. We kregen van Van Nieuwenhuizen, die woonde toen nog hier op de Laarderweg, een groot zeil, want waar nu de slaapkamer is, kwam je onder het zeil door, daar kon je naar

Achter de tuin, richting Gooiergracht Noord. Uitzicht over het land van Frans van Valkengoed. Jaren '70.

boven. Een poepdoos hadden we boven de sloot. Want ja, je moest toch ergens; de w.c. was ook weg. En dan had je de kraan, die zat waar nu de voordeur is, en het aanrecht stond zo, helemaal gedraaid.

Er was vroeger hier ook een kolenhandel, Kuiper. Ja die heeft hier dichtbij gewoond. Het steegje door, wat nu de Verbindingsweg is, rechtsaf, richting Laren. Dat was de kolenhandel en gas, turf heeft-ie ook nog verkocht. Gas in van die flessen en turf voor de kachel, dat had je vroeger ook: harde turf en zachte turf. Met paard en wagen heeft-ie nog gereden, met een wit paard, reed hij langs de huizen. Ook hier. Met olie. Hij is toen opgehouden met kolen en toen hebben we Roodhart gehad. Ja,

want ze moesten hier weg vanwege het gas. Ze hadden ook van die cilindres, die blauwe, en dan met al die huizen.

Dieren

In de jaren '60 hebben we biggetjes gehad. Leuk hoor! Ik heb er eentje gehad, dat was tijdens de verbouwing in '62/'63 met die kouwe winter. *Volgens mij bent u al uw hele leven een dierenvriend geweest?* Altijd! *Ja, want ik heb begrepen, dat u dieren die bijvoorbeeld gewond zijn weleens opvangt.* Ja, met hulp van de dierenarts, dat is een hele lieverd; d'r is maar één dokter Blanken! Dat is mijn grote vriend, zeg ik altijd. *Als er dieren gewond bij hem gebracht zijn, brengt hij die dan bij u, of hoe gaat dat dan?* Nee, ik kom bij hem. Want ik had laatst ook een rood duifje; ik zou even naar de kapper gaan, en er strijkt er eentje neer, nou ja, gauw in mijn schuur. Toen ik terugkwam als de bliksem kijken, eten, drinken en ja hoor. De andere dag, en dat is misschien wel het geluk geweest voor het beestje, kwam dokter Blanken en ik zei: "Dokter, wat doen we, wat denkt u?" Hij zei: "Nou, we zullen hem een kans geven, mevrouw Van Dijk." Ik zeg: "Heel goed, graag!" Nou, hij zit hier in het hok, want hij wil nou niet meer weg. Hij zit er zes weken al! *En u heeft een heleboel duiven.* Ja, allemaal opvang. En daarom heb ik nou gezegd, ja ik stop d'r mee. En je kan niet stoppen. *U hebt een soort duivenasiel.* Ja, de meeste zijn, zo noem ik ze dan, asielloekers. *Hoeveel heeft u er dan wel niet?* Veertig. En soms, dan

helpt de dokter ook weer, omdat ze oud worden, dan worden hun pootjes dik en dan gaat die ring d'r in. Dan moet het ringetje afgeknipt worden, hè. Want anders dan kost het zijn poot. Ik heb ook een Duitser gehad; zeg ik tegen de dokter: "Denk je, dat alle Duitsers dood zijn? Ik heb een mof gehad, die is 21 jaar geworden hier. Een Duitse duif dus. Ik heb nog een paar Belgen zitten. Maar ik zit er maar mooi mee, want ze gaan niet meer weg! Maar ja goed, ik heb toch mijn vakantiegeld en dan zeg ik: "Dat geld is goed besteed voor de beesten, voor mijn kostgangers.

U gaat niet op vakantie? Nee, ik ging voorheen nog wel twee keer met de AN-BO, met zo'n bus. Dat deed ik wel graag, maar hoe meer zo'n dag naderde dan dacht ik: wat haal ik toch an, hè. Maar dan stond ik een uur eerder op, dus om vijf uur. Maar ja, kijk, dat kan natuurlijk wel in het voorjaar, in mei gingen we meest. Maar oktober, dan red je dat niet meer, dus dan deed ik het maar zo: 's avonds eten, drinken, want dan was het toch al vroeg donker en dan kan het wel met het water. Dan blijft alleen de mest over en dat moet dan maar in vrede-naam één keer blijven.

Wat voor vogels heeft u allemaal hier binnen? Dat is een groen parkietje. Die heb ik gevangen. In een krant zette ik een advertentie, die kon je gratis plaatsen, maar niemand kwam hem halen. Die papegaai heb ik gekregen met kooi en al. Die meneer was een kennis van mijn jongste dochter en zo kwam papegaai Karel bij mij. En ik heb ook nog een parkiet via Marion gekregen.

2e Wereldoorlog

Bart zat aan het begin van de oorlog bij Van Dijk, de houthandel. Toen had je ook nog die razzia's. Zij hebben ook nog een ausweiß gehad. Want de boekhouder, meende ik, die zat op kantoor en die kon daar weer voor zorgen. Dat was een vrijstelling, dan hoefde je niet naar Duitsland om te werken.

Op een gegeven moment moest er toch gevlucht worden. Als je hier de weg afkwam was daar toen een pantser-versperring. Dat was tegen het einde van de oorlog. Want Blaricum en Hilversum hadden al geen last meer. Bertus en Gerard uit Blaricum waren er toen; die hadden een mooi schildje met zo'n rood, wit, blauw klein strikje en toen is het fout gelopen. Toen hebben ze die mannen opgepakt: Henk Blom, Dick Venema, Bart z'n broer Bertus, Gerard en Jan waren erbij. En die zijn, zoals ik van Bart hoorde, naar Soestdijk gegaan. Bart is gaan vluchten, met de klompen in zijn handen kwam hij achter op kousenvoeten naar ons toe vluchten. Ja, want het was te gevaarlijk daar. Er is toen nog op Bart geschoten en Jan Elders kwam nog naar buiten en Bart zei: "Jan ga naar binnen, ze schieten!" Bart kwam toen bij ons aan, lijkwit als een dooie. Pa Van Dijk was in een kist gekropen. In zo'n erkerbank met een klep erop. 'Hugo de Groot' noemden wij hem.

Dat zijn spannende verhalen, maar ik kan me best voorstellen, dat het ook een
HKE-200

Jopie van Dijk met de poes Piemel (± 1982), die zij samen met Els gevonden heeft in 1966, toen zij naar een avondje van de LVV gingen

angstige tijd was. Ja, ik kneep hem als een ouwe dief! Ik heb het zelf een keer heel moeilijk gehad toen een vliegtuig brandend naar beneden is gekomen. Dat was op het land achter de algemene begraafplaats en die heb ik zien vallen. Het was een luchtgevecht, tenminste er was net geschoten, vader en ik waren wakker. Toen het rustig werd zei vader: “Kind, we kunnen wel naar bed gaan.” Moeder bleef in bed. Ik kijk nog even en zei: “Vader, vader, kom er uit, want daar komt-ie aan!” Ik zag hem komen en dat werd steeds groter. Het vliegtuig brandde ook. Toen is bij ons huis wat neergevallen. Achter ons lag ook wat op die akker. Vader komt naar buiten met de buurman, Jopie Koppen d’r vader, en toen zegt de buurman: “Ik zie daar wat liggen, wat wits.” “Oh”, zegt vader, “Dat is het paard van Kuiper wat je ziet lopen”. Ik kwam

later buiten en wij gingen kijken, het was ik meen in mei 1943, de rogge stond ongeveer zo hoog (tot de heupen). Het was net moederdag geweest. We gingen naar de plek waar het toestel was neergevallen en vonden een man die nog leefde. Maar ja, de Duitsers hè, die waren ook in aantocht. Die kwamen uit Laren en misschien ook nog wel van hier bij Jachtlust. Daar lag die man op het land van Kees Makker, in de weilanden. Een overblijver van de bemanning. Ik kon van hem begrijpen dat hij niet kon lopen. Toen heb ik gezegd: “De moffen komen eraan”. In het boek “Vrijheidsmonument Eemnes” wordt geschreven over vrouwenstemmen die hij hoorde; net engelen! Ik dacht, dat woord ‘moffen’ kent-ie wel. Want de moffen waren toch je vijand, hè. Maar de Duitsers hebben hem meegenomen. Hij is, denk ik, toch in krijgsgevangenschap gegaan. Die man, als hij nog leeft, die had ik graag nog eens willen zien. Dat was mijn mooiste wens, eigenlijk. Hoe zou het met hem afgelopen zijn? Achten-twintig ruiten waren toen kapot gegaan door de luchtdruk.

Is er in het boerendorp Eemnes echt schaarste geweest in de oorlog? Nou, ik weet nog, met m’n vader en m’n jongste zus die was toen, ik denk twintig, zijn we naar Staphorst geweest om eten te halen. In de hongerwinter was het fijn

dat vader een stukje land had bij mensen, zo'n klein volkstuintje. Werk was er praktisch niet.

Inzamelen

Verzamelt u nog steeds kleren? Ja! Tot twee jaar geleden ging de kleding naar de mensen van pater Van Wegen in Friersdale in Zuid-Afrika. Toen die verzending stopte, bracht ik het bij de familie Ter Avest. Er staat nu anderhalve zak vol. En ik heb wol, anderhalve zak met wol. Dat zijn allemaal nieuwe knotten wol. Van iemand die overleden is. De wol heb ik nu beloofd aan een nicht in Hoogland. Allemaal kleding wordt ervan gebreid, kleertjes, die zijn gisteren weer begonnen, met zo'n vrouwenkransje noem ik dat. En de kleding die ze klaar hebben gaat naar een kindershuis in Polen. Toen Bart stierf, dacht Van Hees: ja, je zal er wel mee ophouden. Maar ik kan er niet mee stoppen. *Hoe lang heeft u samen met Bart de kleding verzameld?* Ik weet het niet meer. Maar Bart is nu bijna 12 jaar dood en kort daarna heb ik de draad weer opgepakt. Samen met Bart heb ik het veel langer gedaan dan 12 jaar. Toen de kinderen nog klein waren deed ik de kleren nog niet. Het zal wel na '62 geweest zijn.

Bijna 25 jaar geleden zijn we begonnen met de eerste oliebolactie voor Pater Van Wegen. Zover ik het terug kan draaien, bij de familie Staal op het hoekje, waar nu Van de Zwaan woont, op de hoek Laarderweg/ Noordersingel. Daar woonde toen mevrouw Staal, die later naar de Wakkerendijk gegaan is. En daar hebben we toen olieballen gebakken. Dat ging eigenlijk van de Vrouwenbond uit. Ik was daar niet aan, maar dat hoefde ook niet. We gingen twee uur bakken en dan wisselen. Om ze te verkopen gingen de dames de deuren langs. Nog langer geleden zijn we begonnen met geld ophalen voor z'n trekker. Naar de mensen toe en vragen en dan moest je de roomsen eruit pikken natuurlijk. Dan had je ieder een wijkje. Ook meneer Bokkers, die is nu overleden, Hoogland (Gerard z'n vader), en de anderen ben ik kwijt. Op een gegeven moment begonnen we kleding te verzamelen. De kleding kreeg ik van kennissen en familie en maar vragen. Die kleren gingen naar Henk van Hees. Bart had toen een autootje en die bracht het bij Van Hees. Ze waren wel schoon hoor! Ik deed het hier in zakken en de mensen van het thuisfront hadden de dozen. Ik zocht het ook uit en wat vuil was, ging ik wassen. Ik heb één keer een broek gehad met een hele grote hoop d'r in en die onderbroek was nieuw! Ik naar buiten bij de kraan, emmer water, hup d'r in en andere morgen maar kijken. Ik vond het zonde om die broek weg te gooien. Ik heb het maar één keer gehad. Het is denk ik van de mensen een vergissing geweest. Want het zat in een plastic tasje, apart. Ik kreeg wel eens iets van een nicht uit Blaricum en die zei dan: "Tante Jopie, je moet eerst voor jezelf even kijken. Want je zorgt nooit voor je-

HKE-202

zelf.” Maar het moet voor een ander. Je doet het met een doel! Als ik stond te strijken hier, ik zei het laatst nog tegen de pater, dan heb je een hele mooie broek en dan zie je daar een zwarte lopen, in je gedachten, met die mooie gele broek aan, of een witte, of een oranje. En dan heb je plezier erin.

De vrouw van Tjeerd Kuiper (van de brandstoffenhandel) woont op de Noordersingel. En daar kom ik nog wel kaarten brengen, kerstkaarten. Ik had er van het jaar 3500. Die gaan naar mevrouw Kuiper voor gehandicapten en zieken en zo. Die tel ik allemaal. *Maar hoe komt u dan aan zoveel kaarten?* Vragen! En de één doet het voor de ander weer. Ik had mijn neef hier, die heeft mij geholpen. Dat is Jan, die elke dag even langs komt. Die helpt ook met de kaarten. En die had zijn vrouw weer opgescharreld, want die doet ook een beetje, hoe heet het, Alpha hulp. En die had er 383. Dus ik tel ze en schrijf het op hoeveel ik heb. Maar dat doe ik zelf, dat vind ik leuk, hè

Mevrouw Van Dijk zat boordevol verhalen. Helaas is er geen ruimte genoeg om ze hier allemaal te vertellen. Wie echter met z'n kleren, wol, of kerstkaarten zit, weet nu waar hij terecht kan. Mevrouw Van Dijk, hartelijk dank voor uw gastvrije ontvangst. Ik wens u nog veel actieve en vrolijke jaren toe in goede gezondheid!

Hennie Bouma
Ploeglaan 25
3755 HR Eemnes

Correctie

Het e-mail en internet adres van de firma Campagne & van Breemen Makelaars BV in ons kwartaalblad zijn niet geheel juist.

De juiste adressen zijn:

E-mail: info@campagne-vanbreemenmakelaars.nl

Internet: www.campagne-vanbreemenmakelaars.nl

Onze verontschuldigen hiervoor.

J.J. Smids

HKE-203